

Országgyűlési Hivatala

Irományszám: T/10877/74

Érkezett: 2009 NOV 09.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség

Kapcsolódó módosító javaslat

Katona Béla
az Országgyűlés Elnöke részére
Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 94. §-ának (1) bekezdése alapján *a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról* szóló T/10877. számú törvényjavaslathoz - a T/10877/27. számú módosító javaslathoz kapcsolódva - a következő

k a p c s o l ó d ó m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 19.§-át törölni javaslom:

„[„(1) A a rektor – a munkaköri cím adományozása céljából megfogalmazott – a főiskolai tanári kinevezésre, illetve az egyetemi tanári kinevezésre vonatkozó javaslatát megküldi a felsőoktatási intézmény fenntartójának, abból a célból, hogy továbbítsa a kinevezésre – a munkaköri cím adományozására – jogosultnak.”]”

2. A törvényjavaslat 22.§-ának (2) bekezdését törölni javaslom:

„[(2) Az Ftv. 106. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A felsőoktatási intézmény rektora az egyetemi tanári – a tanári munkaköri cím adományozására irányuló – kinevezési javaslatot a felsőoktatási intézmény fenntartója részére köteles továbbítani. A nem állami intézmény fenntartója az egyetemi tanári kinevezéssel kapcsolatos intézményi kezdeményezést saját – és a 87. § (6) bekezdése szerinti szakmai véleményező testület – álláspontjának ismertetésével együtt küldi meg a miniszternek. A miniszter az előterjesztés alapján megkéri a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakértői véleményét a pályázóról, és – az e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén – előterjeszti az egyetemi tanári kinevezést a köztársasági elnökhöz. Ha a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakértői véleménye, a fenntartói álláspont és az intézményi javaslat nincs összhangban, a miniszter mérlegelheti, hogy kezdeményezi-e az egyetemi tanári kinevezést.”]”

3. A törvényjavaslat 26.§-át törölni javaslom:

„[26. §

(1) Az Ftv. 110. § (5) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Az egyetemi tanári munkaköri címre vonatkozó kinevezési javaslat esetében a pályázóval kapcsolatos szakértői vélemény elkészítésére – a kinevezési javaslatnak a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottsághoz való beérkezésétől számított – hatvan nap áll rendelkezésre.”

(2) Az Ftv. 110. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság állásfoglalását, javaslatát a Kormány által meghatározottak szerint, továbbá – a Bizottság kezdeményezésére – a Magyar Köztársaság hivatalos lapjában, a miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzé kell tenni.”]

Általános indokolás

Az Országgyűlésnek 2009. október 9. napján benyújtott és T/10877 számon tárgysorozatba vett, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) módosítására irányuló törvényjavaslat előkészítése során sérültek a jogalkotás általános és kifejezetten a felsőoktatásra vonatkozó kezdeményezésekre megalkotott elvei.

A jogalkotásról 1987. évi XI. törvény a (továbbiakban: Jat.) ugyanis világosan rögzíti, hogy jogszabályt akkor kell alkotni, ha a társadalmi-gazdasági viszonyok változása, az állampolgári jogok és kötelességek rendezése, az érdekösszeütközések feloldása azt szükségessé teszi (Jat. 17. §).

A Jat. azt is előírja, hogy a jogszabály megalkotása előtt – a tudomány eredményeire támaszkodva – elemezni kell a szabályozni kívánt társadalmi-gazdasági viszonyokat, az állampolgári jogok és kötelességek érvényesülését, az érdekösszeütközések feloldásának a lehetőségét, meg kell vizsgálni a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. Erről a jogalkotót tájékoztatni kell [Jat. 18. § (1) bek.].

További előírás, hogy a jogszabályokat a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan és közérthetően kell megszövegezni [Jat. 18. § (1) bek.].

A törvényjavaslat számos olyan módosítást foglal magába, amelyek esetében sem a társadalmi-gazdasági viszonyok változásáról, sem az állampolgári jogok és kötelességek rendezetlenségéről, sem feloldásra váró érdekösszeütközésről nem beszélhetünk.

Egyértelműen látható azonban, hogy a törvényjavaslat több eleme vonatkozásában legalábbis nem kellő alapossággal és mélységben vizsgálta a kezdeményező a szabályozás várható hatását és a végrehajtás feltételeit. A javaslat egyes elemeiről ugyanis egyértelműen kijelenthető, hogy a felsőoktatási intézmények azokat végrehajtani nem, vagy csak aránytalan nehézségek árán tudják.

A törvényjavaslat számos olyan, éppen csak, hogy kialakult működési körülményt változtat meg alapjaiban, amelyek esetében az előterjesztő még csak nem is valószínűsítette, hogy azok

a felsőoktatás hatékonyságát szolgálják, illetve érdemben hozzájárulnak az intézményi működés minőségfejlesztéséhez.

Éppen ezért nem mondható el a törvényjavaslatról az sem, hogy az a tudomány eredményeire támaszkodva készült volna el.

Ugyanakkor a törvényjavaslat előterjesztése során – legjobb tudomásom szerint – egyik, az Ftv.-ben felsorolt testület véleményének megismerésére, számukra a véleményezés biztosítására nem került sor. A törvényjavaslat indokolásában legalábbis nem szerepel erre vonatkozó adat.

Ez azért aggályos, mert az Ftv. három felsőoktatási testület számára is biztosítja a jogot a felsőoktatást szabályozó törvények és rendeletek tervezeteinek véleményezéséhez.

Az Ftv. 109. § (2) bekezdése szerint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, az Ftv. 112. § (5) bekezdése szerint a Felsőoktatási és Tudományos Tanács egyaránt véleményezi a felsőoktatásról szóló törvény és annak végrehajtási rendeletei, illetve a felsőoktatást szabályozó miniszteri rendeletek tervezeteit.

Az Ftv. 114. § (1) bekezdése megadja a jogot a Magyar Rektori Konferencia számára, hogy a felsőoktatás rendszerének működésével kapcsolatos bármilyen kérdésben véleményt nyilvánítson, javaslatot tegyen a döntéshozó, illetve a döntés előkészítője részére.

Az, hogy ezen testületek nem élhettek véleményezési jogukkal – azon túl, hogy a törvényjavaslat szakmai megalapozottságát és végrehajthatóságát alapvetően kérdőjelezi meg – sérti az Ftv. rendelkezéseit.

Különösen azért aggályos ez az eljárás, mert a törvényjavaslat közel tíz jelentős jogintézményt érint és emellett számos egyéb kisebb módosítást tartalmaz.

Részletes indoklás

Az egyetemi és főiskolai tanári pályázatok benyújtási és elbírálási rendjének átalakítása semmilyen módon nem indokolt. A miniszteri indoklás 3. pontja szerint ugyan csak pontosításról van szó, azonban a javaslat ténylegesen a kialakult és logikus eljárásrend teljes átalakítását célozza. A kötelezően igénybeveendő külső tagokkal működő szakmai véleményező testület és a MAB hatáskörének elhatárolása nem jelenik meg, a tervezett eljárásrend átláthatatlan, következményei beláthatatlanok. A tényleges okokra pedig a – valójában csak a tervezett szabályozást összefoglaló – részletes indoklásban megjelenő szöveg sem ad választ.

Az egyetemi-főiskolai tanári címhez és munkakörhöz kapcsolódó – egyébként szükséges – módosítás célja a rektor és a köztársasági elnök hatáskörének világos elválasztása a folyamatban. Ennek okait és lényegét a törvényjavaslat részletes indoklása kifejti, a megvalósítás azonban már nem nevezhető sikeresnek, mivel a munkaköri cím és a munkakör elválasztása nem elég markáns, a munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony létesítése nem jelenik meg következetesen és egyértelműen, mint rektori hatáskör. Ugyanez az igény a munkaviszony, közalkalmazotti jogviszony megszüntetésével összefüggésben már nem kerül szóba. Az egyértelmű szabályozás érdekében – ha a jogalkotó az Ftv. 100. §-ban a

közársasági elnöki határkört rögzítő szabályokhoz nem is nyúl – az Ftv. 91. § (1) és (3) bekezdésében írt ellentmondó szabályozást korrigálhatta volna.

Budapest, 2009. november 6.

Kuzma László

Cseresnyés Péter

Révész Mária

Zsigó Róbert

Dr. Pószán László

Pánczél Károly

Dr. Hoffmann Rózsa

Tóth Ferenc